

Inventarisatie verkiezingsprogramma's

In dit document zijn de punten opgenomen die eventueel van belang kunnen zijn voor BumaStemra. Uiteraard verschillend de programma's sterk hoe gedetailleerd sommige thema's worden benoemd. Dat maakt het op sommige punten lastig te vergelijken. Dit document is dan ook alleen een indicatie waar de partijen op bepaalde relevante thema's staan.

Ruimte geven. Grenzen stellen.

Cultuur

- We dragen cultuur een warm hart toe en zorgen ervoor dat zoveel mogelijk mensen kunnen meedoen met, en genieten van cultuur. Dat is niet meer dan logisch, want in Nederland hebben we cultuur van wereldklasse
- Cultuur en media voor alle Nederlanders. Onze gezamenlijke identiteit wordt mede gevormd door cultuur en media. We koesteren deze sectoren. De Nederlandse cultuursector is van absolute wereldklasse en de onafhankelijke media is van essentieel belang voor de democratie
- Cultuur met impact. We dagen de sector uit bij te dragen aan maatschappelijke opgaven, en om andere doelgroepen zoals ouderen en jongeren te betrekken.
- Meer aandacht voor volkscultuur. Elke regio heeft eigen manieren waarop cultuur samen wordt beleefd. Organisatoren van volkscultuur worden beter ondersteund en volkscultuur wordt een volwaardig onderdeel van de culturele basisinfrastructuur.
- Cultuurgelden meer regionaal spreiden. Cultuur wordt niet alleen in de grote steden gemaakt, maar is ook in de regio van onmisbaar belang. Nu wordt meer dan 90% van de cultuurgelden in de Randstad ingezet, en dus nauwelijks in Fryslân of Zeeland. Dit moet rechtgetrokken worden, door het regionale belang van cultuur bij de verdeling van subsidie te betrekken en te investeren in het behoud van regionale tradities en volkscultuur.

NPO

- We moderniseren de NPO. De belangrijkste taak van de NPO is het uitzenden van feitelijk en waarheidsgetrouw nieuws, onderzoeksjournalistiek en educatie. We hervormen de NPO zodat er meer ruimte is voor omroepen om vanuit hun eigen identiteit programma's te maken. Er komt meer transparantie over de kosten van programma's.

AI

- Kunstmatige intelligentie verzilveren. We zorgen ervoor dat er binnen Nederlandse en Europese wet- en regelgeving maximaal geëxperimenteerd mag worden met AI. Daarentegen mogen we de risico's van het gebruik van AI niet bagatelliseren. Nederland moet zich daarom

internationaal inzetten om afspraken te maken over het gebruik van AI door bedrijven en overheid. Gecombineerd met deze internationale afspraken is het van belang om de kennis over de kansen en gevaren van AI binnen de overheid uit te breiden.

Topsectoren (creatieve industrie)

- Versterken van de kenniseconomie en hervormen topsectorenbeleid. De Nederlandse kenniseconomie wordt versterkt met het stimuleren van nieuwe technologieën als chips, fotonica, quantum en kunstmatige intelligentie. We hervormen het topsectorenbeleid en richten dit op de cruciale technieken voor het toekomstig verdienvermogen van Nederland en op het terugdringen van strategische afhankelijkheden.

**Nieuw
Sociaal
Contract**

Tijd voor herstel

Cultuur

- We erkennen het belang van cultuureducatie en -participatie en stimuleren dat jongeren al op school in aanraking komen met kunst en cultuur waarbij naast basisvorming ook nadrukkelijk ruimte moet zijn voor het ontwikkelen van talent.
- Kunstenaars moeten in staat worden gesteld om een eerlijke boterham te verdienen. Om kunstenaars te laten profiteren van hun eigen werk moeten onlineplatforms en streamingsdiensten meer bijdragen aan het verdienmodel van de culturele sector.
- Om de totstandkoming van nieuwe nationale en streekproducties in toneel, musical en film te bevorderen, moet er een apart stimuleringsfonds komen.
- Cultuur moet in iedere regio bereikbaar zijn; we pleiten voor een herverdeling van middelen voor kunst en cultuur waarbij er extra inzet nodig is in het landelijk gebied.

NPO

- We willen de financiering van de nationale publieke omroep (NPO) beperken tot twee zenders. De vrijkomende middelen zetten we in om producties te stimuleren op het gebied van nieuws, achtergronden, geschiedenis, film, kunst en cultuur. Deze producties kunnen langs diverse kanalen onder de aandacht worden gebracht van een breed publiek (publieke zenders, commerciële zenders, social media).

AI

- We zijn voorstander van strakke wetgeving rondom algoritmes en AI.
- Ondanks dat Nederland wereldwijd bekendstaat om zijn goede en betrouwbare digitale infrastructuur, krijgen Nederlandse clouddienstverleners in de huidige markt geen voet aan de grond. Dit maakt dat er wat betreft dataopslag en -verwerking in de cloud een onwenselijke afhankelijkheid bestaat van grote Amerikaanse techbedrijven die de markt domineren. Eenzelfde afhankelijkheid bestaat ook wat betreft AI-modellen, software en

cybersecuritymaatregelen. In Nederland en de EU moet de techindustrie worden gesteund om deze afhankelijkheid te verminderen.

Samen voor een hoopvolle toekomst

Cultuur, btw (i.v.m. verlaagde tarief culturele sector)

- Ruim aanbod van culturele voorzieningen. We investeren in de culturele en creatieve sector, niet alleen via het Rijk, maar ook via gemeenten en provincies. Cultuurparticipatie, amateurkunst en muziekverenigingen ondersteunen we extra. Wij hechten grote waarde aan regionale spreiding van culturele voorzieningen en subsidies.
- Een eerlijkere beloning voor makers. We geven geen subsidies meer aan organisaties die de Fair Practice Code, waarin de goede omgang met makers is vastgelegd, niet naleven. Dit geldt ook voor instellingen die door de provincie en gemeenten worden gesubsidieerd. De kosten voor de uitvoering van de Fair Practice Code worden gedragen door het Rijk en gaan dus niet af van bestaande subsidies. We passen daarnaast de Mededingingswet aan, zodat creatieve zelfstandigen collectief kunnen onderhandelen over hun tarieven.
- Eenvoudigere en langetermijnsubsidies. We gaan uit van vertrouwen en creatieve vrijheid in plaats van het dichttimmeren met verantwoordingsregels. Ook maken we het mogelijk om voor acht jaar - in plaats van vier jaar - subsidie aan te vragen.
- Investeren in Nederlandse culturele producten. We stimuleren de Nederlandse creatieve maakindustrie met fiscale voordelen en een fonds dat leningen verstrekt aan Nederlandse producties. Voor commerciële online-exploitanten voeren we een exploitatieheffing in over de inkomsten van onder meer streamingsabonnementen.
- We houden vast aan het lage btw-tarief van 9% voor cultuur en media.
- Inclusieve cultuur. We maken de naleving van de Code Diversiteit en Inclusie een voorwaarde voor het ontvangen van subsidie. Daarnaast streven we naar een culturele sector die een afspiegeling is van alle culturele stromingen en daarbij toegankelijk is voor iedereen.
- Geen winst op doorverkoop tickets. We verbieden de bedrijfsmatige doorverkoop van tickets en we leggen de variabele beprijzing aan banden.

NPO

- Ons doel is een reclamevrije publieke omroep, waar cultuur, educatie, nieuws en betrouwbare informatie vooropstaan.
- We maken alle producties van de publieke omroep op internet gratis toegankelijk en er komt een volwaardig nationaal media-archief.

Grensoverschrijdend gedrag

- Aanpakken seksueel grensoverschrijdend gedrag. We zetten de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag door als onderdeel van het nationaal actieprogramma (NAP), wat

zich uitstrekt van preventie tot de justitiële keten. Waar nodig worden onderdelen wettelijk verankerd(denk aan vertrouwenspersonen en gedragscodes).

- Bedrijven zorgen ook voor een aanpak als onderdeel van hun arbeidsomstandigheden. Zij stellen daarvoor vertrouwenspersonen aan, hebben een transparante klachtenprocedure en werken met hun medewerkers aan het levend houden van een gedragscode en een veilige cultuur.

AI

- Meer grip op kunstmatige intelligentie. AI-systemen moeten veilig en transparant zijn, de mensenrechten respecteren, menselijke controle waarborgen en zo zuinig mogelijk omspringen met energie en grondstoffen. We verbieden riskante AI-systemen, zoals systemen die in de publieke ruimte live gezichten of emoties kunnen herkennen. Tekst, beeld en geluid die door AI gecreëerd zijn moeten als zodanig herkenbaar zijn en dit soort AI moet zo worden ontworpen dat illegaal gebruik zo veel mogelijk wordt uitgesloten.
- We pleiten voor een snelle afronding en invoering van de Europese wet over kunstmatige intelligentie (AI), die onze mensenrechten beschermt. We steunen de inzet van het Europees Parlement om taalmodellen zoals ChatGPT en andere systemisch relevante AI-systemen binnen de reikwijdte van de wet te laten vallen.
- We willen een Europese autoriteit die toeziet op AI in de EU. Nederland loopt voorop in Europese en wereldwijde samenwerking rond verantwoorde AI, neemt het voortouw bij internationaal, publiek gefinancierd onderzoek naar de risico's van geavanceerde AI en ijvert voor de totstandkoming van internationale normen. Streefdoel is een bindend wereldwijd verdrag.

Nederlanders weer op 1

Cultuur, NPO

- Wij zijn trots op onze cultuur, identiteit en tradities. Die moeten we dan ook behouden. Niet uitwissen. De linkse haat waarin helden uit onze geschiedenis worden beschimpt wordt beëindigd. De excuses voor het slavernijverleden en de politionele acties, zoals gedaan door de Koning, worden ingetrokken. Zwarte Piet blijft.
- Autochtone Nederlanders worden niet beschermd. Zij worden achtergesteld en gediscrimineerd. Bij de politiek, in de kunst, bij de publieke omroep, in de wetenschap en bij veel gemeenten. Dat noemen ze 'voorkeursbeleid' of 'positieve discriminatie'. Daar komt een einde aan.
- We schrappen allerlei onzinnige subsidies voor kunst, cultuur, publieke omroep, expats en vergroening.

- De NPO is van het padje af: NPO66. In plaats van eerlijke informatie en ontspanning is het vooral bezig met propaganda. We worden dagelijks getreiterd met klimaatpaniek en diversiteitspropaganda. De financiering wordt dan ook geheel beëindigd.

Van vertrouwenscrisis naar Noaberstaat

Cultuur

- Cultuursubsidies worden beter onder de aandacht gebracht en laagdrempeliger gemaakt. Daarnaast vindt BBB dat cultuur in zichzelf van waarde is en niet via beleid politiek gemaakt moet worden, zoals nu veel gebeurt via opgelegde inclusie- en diversiteitspolitiek.
- Daarnaast zijn cultuursubsidies evenredig verdeeld over Nederland.
- Kunst, cultuur en musea zijn toegankelijk voor iedereen, ongeacht waar je woont of hoeveel je verdient.
- Er gaat meer geld naar kleine organisaties die niet door de bureaucratie van subsidieverlening heen komen. Daarom wil BBB speciale regelingen voor kleine organisaties om subsidie te kunnen krijgen zonder dure onderzoeken of analyses te hoeven leveren.
- Op school krijgen jongeren onderwijs in kunst en cultuur en daarmee inzicht in de rijke Nederlandse cultuurgeschiedenis. Dit zorgt niet alleen voor een beter begrip van onze tradities en waarden, maar stimuleert ook de creativiteit

AI

- Het maken van zogenaamde deep fakes zonder voorafgaande toestemming zowel op visueel als op audiogebied is een groot probleem en strafbaar. Het is belangrijk om na te denken over hoe getroffen sectoren (bijvoorbeeld de creatieve sector) te ondersteunen en misinformatie actief te bestrijden. BBB wil hiervoor een nieuwe nationale strategie digitalisering ontwikkelen.
- AI biedt ontzettend veel kansen maar ook risico's. Transparantie staat bij deze dan ook altijd voorop.

Nieuwe energie voor Nederland

Cultuur, btw (i.v.m. verlaagd btw-tarief culturele sector)

- Makers van kunst en cultuur verdienen een betere maatschappelijke positie en meer waardering. De coronacrisis heeft de kwetsbaarheid van de kunst- en cultuursector laten zien. De hoge inflatie en de hoge energiekosten van de afgelopen twee jaar hebben culturele

instellingen en makers ook hard geraakt. De financiële situatie van de sector is broos en kunstenaars verdienen vaak te weinig geld, kunstenaars in de vrije sector zijn niet genoeg in beeld en het ondernemerschap van gesubsidieerde culturele instellingen wordt te weinig gezien. Dat moet anders. Niet alleen investeren we meer, ook wil D66 met betere randvoorwaarden de sector financieel sterker maken. We willen eerlijkere beloning door te zorgen dat meer geld bij de makers zelf terechtkomt.

- We investeren extra in de kunst- en cultuursector. Rijkssubsidies worden in de breedte verruimd. We stimuleren samenwerking tussen gemeenten, de provincies en het Rijk om tot een coherent cultuurbeleid te komen. Aanvraagprocedures en inzet van budgetten worden beter op elkaar afgestemd om witte vlekken in de regio en hoge administratieve lasten tegen te gaan. Ook lokale overheden krijgen voldoende middelen voor cultuurbeleid en cultureel erfgoed.
- In een nieuw bestel gaat D66 uit van vertrouwen: vermindering van regeldruk en administratieve lasten, zodat tijd en geld die nu worden ingezet voor de aanvraag van subsidie terecht komen bij de makers.
- In landelijke culturele fondsen komt meer ruimte voor individuele kunstenaars en kleine collectieven. Fondsen werken als aanjagers voor vernieuwende genres, experimenten en talentontwikkeling.
- We breken het subsidiebestel open om beter te kunnen inspelen op nieuwe kunstvormen en nieuwe verhalen, type makers, verdienmodellen, creatieve praktijken en nieuwe (digitale) manieren om werk van makers bij het publiek te krijgen.
- Waar het gaat om de omslag naar duurzaamheid en inclusie bieden we stimuleringsmaatregelen vanuit de overheid in plaats van gedetailleerde verantwoording af moeten leggen.
- Instellingen die al jaren in de basisinfrastructuur zitten, krijgen een vaste subsidierelatie. In ruil dragen zij een grotere verantwoordelijkheid en solidariteitsbijdrage binnen de sector richting nieuwe initiatieven.
- We verhogen de investeringsverplichting voor Nederlandse film en series, zodat de opbrengsten gebruikt kunnen worden om nieuwe Nederlandse content te maken.
- We stellen een vergelijkbare investeringsverplichting in voor audiodiensten die verdienen aan content van Nederlandse makers.
- Moderne (pop- en urban) muziek wordt een eigen discipline in de Culturele Basisinfrastructuur. Op deze manier ontstaat een betere balans tussen klassieke en moderne muziekgenres.
- We stellen fair pay overall verplicht als subsidievoorwaarde en stellen daarvoor de middelen beschikbaar. Zo werken we ook aan professionalisering van de sector.
- We behouden het lage btw-tarief voor kunst en cultuur.
- Om de culturele en creatieve sector effectief in te zetten voor (grote) maatschappelijke opgaven, zetten we in op het ontwikkelen van methodes van ontwerpend onderzoek voor de hele culturele sector.
- We richten een taskforce op van kunstenaars en ontwerpers die op verschillende ministeries ingezet kunnen worden om mee te werken aan de grote uitdagingen.
- Ieder kind krijgt evenveel cultuuronderwijs. Op de rijke schooldag is er veel ruimte voor ieder kind om kunst en cultuur te ervaren en zich hierin te ontwikkelen door een muziekinstrument te leren spelen, toneelles te krijgen of schildercursussen te volgen. We helpen scholen bij het opzetten van kunst- en cultuuronderwijs. Kunstenaars en (kleinere) culturele instellingen kunnen hiervoor ingezet worden.

- We willen muziekscholen weer terug in onze samenleving. Wanneer dit is ingebed in onze cultuur, in onze regio's, steden of dorpen is voor ieder kind of volwassene de drempel weer laag om zich te verrijken met het leren bespelen van een instrument. Ook plaatselijke muziekverenigingen, amateurorkesten en harmonieën spelen hier een belangrijke rol in.
- We versterken Dutch Culture en culturele attachés op de Nederlandse ambassades. Zo promoten we Nederlandse kunst en cultuur in het buitenland

NPO

- D66 staat voor een sterke rol van de NPO in de samenwerking met de omroepen, waarbij gestreefd wordt naar een kleiner aantal herkenbare omroepen met meer ruimte voor buitenproducenten. Hiertoe zouden omroepen zich niet langer hoeven te verantwoorden op ledenaantallen, maar op moderne criteria die in het verlengde liggen van de kerntaken van de publieke omroep. Wanneer ze niet aan deze criteria voldoen, verliezen omroepen hun plek in het bestel.
- We willen dat de publieke omroep met commerciële omroepen samenwerkt aan NLZiet: één volwaardig platform voor alle Nederlandse programma's, documentaires en speelfilms. Omroepen mogen zelf kiezen in welke vorm zij hun producties aanbieden. NPO-content wordt breder beschikbaar voor andere mediapartijen, ook commercieel.

Grensoverschrijdend gedrag

- We zetten het nationaal actieplan seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld door en verbreden dit naar meerdere sectoren. Werkgevers krijgen meer verantwoordelijkheden om seksueel grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer tegen te gaan, zoals met het opzetten van een goede meldstructuur.

AI

- In de nationale AI-strategie komt duurzame en rechtvaardige kunstmatige intelligentie centraal te staan. Kunstmatige intelligentie ontwikkelen we in samenwerking tussen overheden, bedrijven en de wetenschap, om het maatschappelijk belang te dienen.
- Dankzij de AI-Verordening zijn leveranciers van zogeheten foundation models zoals ChatGPT verplicht om inzichtelijk te maken op welke data die ze gebruiken intellectueel eigendom rust. D66 onderschrijft het belang van deze stap en wil waar nodig het intellectueel eigendomsrecht aanscherpen.

**Partij voor
de Dieren**

Een wereld te herwinnen

Cultuur, auteursrecht, btw (i.v.m. verlaagd btw-tarief culturele sector)

- Naast popmuziek hebben ook andere stijlen van muziek onverminderd ondersteuning nodig. Tussen muziekstijlen hoort daarin een evenredige verdeling te zijn. Dat betekent onder meer een goed podiumbeleid, ruimte voor alle muziekstijlen binnen de Raad van Cultuur en het Fonds Podiumkunsten, aandacht voor de inkomenspositie van muzikanten en, in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken, efficiënte ondersteuning van de exportkracht van de Nederlandse muzieksector.

- Cultuur-, kunst- en muziekeducatie krijgen een vaste plek in het lesprogramma van het basis-, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. Scholen worden een plek waar verbinding ontstaat tussen wijk, ouders, culturele instellingen, bibliotheken, kunstencentra, musea, verenigingen en podia.
- Er wordt proactief gezocht naar samenwerkingen met diverse maatschappelijke netwerken, raden en instanties uit het culturele domein om mee te denken over uitdagingen in onze maatschappij.
- We behouden het verlaagde btw-tarief voor de kunst- en cultuursector [idem voor nieuwsmedia].

Auteursrecht

- Het auteursrecht en het auteurscontractenrecht worden gemoderniseerd om de positie van de makers te versterken. Platforms die geld verdienen aan het aanbod van films en muziek gaan een redelijk deel van hun winst uitkeren aan de rechthebbende makers.

Creatieve sector

- De creatieve sector en de erfgoedwereld worden vaker betrokken bij het aanpakken van maatschappelijke opgaven, zoals de klimaatcrisis.

NPO

- We investeren voldoende in de publieke omroep en de regionale omroepen, om onafhankelijke nieuwsvoorziening, verslaggeving en onderzoek te kunnen waarborgen. De publieke omroep is onafhankelijk, ook van commerciële invloeden.

AI

- Door kunstmatige intelligentie kunnen computers met één klik op de knop nieuwe kunst maken in de stijl van bestaande kunstenaars. Daarom moderniseren we het auteursrecht, zodat dit beter aansluit bij de huidige tijd. Hierbij is het belangrijk dat makers een passende vergoeding krijgen.
- Er komt een verplichting voor kunstmatige intelligentie (AI)-aanbieders om transparant te zijn over de manier waarop ze gebruikmaken van nieuwsartikelen en andere bronnen.
- Content die gemaakt is door kunstmatige intelligentie moet altijd direct te herkennen zijn door bijvoorbeeld een watermerk of logo.

Nieuwe verbondenheid

Cultuur

- De overheid vervult een belangrijke rol als subsidieverstrekker, opdrachtgever en hoeder van ons culturele klimaat en erfgoed. Bijzondere gebouwen, voorwerpen, tradities, foto's, films en verhalen tonen de geschiedenis van ons land. Daarbij gaat het niet alleen om de vaderlandse geschiedenis, maar ook om de regionale geschiedenis en talen.
- Ieder kind heeft toegang tot cultuur. Kinderen krijgen mogelijkheden om zich op school door middel van cultuureducatie maar ook buiten schooltijd verder te ontwikkelen op het

creatieve pad. In het cultuurbeleid wordt gelet op een voldoende aanbod van muziekscholen en de toegankelijkheid ervan voor kinderen uit alle lagen van de bevolking.

- Fair Practice Code als leidraad. De uitgangspunten van de Fair Practice Code dienen als leidraad voor een gezonde arbeidsmarkt in de culturele sector, zodat iedereen onder eerlijke omstandigheden en tegen een redelijke vergoeding zijn werk kan doen.
- Kunnen leven van de kunst. Getalenteerde kunstenaars verdienen de kans om een beroepspraktijk op te bouwen. De overheid ondersteunt dit met financieringsvormen als garantieregelingen of revolverende fondsen.

Btw (i.v.m. verlaagd tarief culturele sector)

- Werk toe naar één btw-tarief; voor groente en fruit, OV en reparaties geen btw meer. De huidige btw-tarieven verschillen fors - 21%, 9% en soms 0% - terwijl daar vaak geen goede reden voor is. Een bekend voorbeeld is de btw op konijnenvoer, die 9% is, en het caviavoer, dat een tarief kent van 21%. We willen naar één tarief wat lager is dan het huidige hoge tarief en naar een nultarief voor enkele specifieke productcategorieën, zoals groente en fruit ter bevordering van een gezond eetpatroon, op reizen met het openbaar vervoer en op schoenreparaties of aankopen bij kringloopwinkels ter stimulering van een meer circulaire economie.

AI

- Bezin je op de rol van AI. De Rijksoverheid organiseert een brede bezinning op de toepassing van Artificiële Intelligentie (AI). In hoeverre is AI een bijdrage aan of een belemmering voor de kwaliteit van het onderwijs en de ontwikkeling van jongeren?
- Regulering algoritmes en Artificiële Intelligentie. Er komen strenge regels over de kwaliteit en het type data dat gebruikt mag worden voor de training van automatisch gegenereerde beslismodellen. Training van modellen op generieke kenmerken (zonder oorzakelijk verband met de voorspelde waarde) wordt verboden. Organisaties die algoritmes gebruiken moeten inzichtelijk maken welke data gebruikt is om de algoritmes te trainen en welke afwegingen zijn gemaakt om discriminatie en ongelijke behandeling te voorkomen.

NPO

- Versterk de publieke omroep. De publieke omroep is heel waardevol als een plek van onafhankelijk en pluriform media-aanbod. Om de publieke opdracht die de NPO heeft waar te kunnen maken is een stabiele financiering nodig, die niet afhankelijk is van reclame-inkomsten. Het minimumbudget blijft in de wet verankerd, om te voorkomen dat de financiering van de publieke omroep voorwerp wordt van ad hoc politiek besluitvorming.
- Onafhankelijke omroepen. Omroepen gaan zelf over de inhoud en de vorm van hun programma's. De NPO stelt zich dienstbaar op. Bij de verdeling van de budgetten weegt het ledenaantal van een omroep mee. Omroepen krijgen de ruimte om mee te bewegen met nieuwe manieren van kijken en luisteren en krijgen de mogelijkheid om ook van eigen geld online programmering te maken en een eigen platform te bouwen.
- Bewaak de toegankelijkheid van programma's. De programma's van de publieke omroep mogen niet achter een online betaalmuur verdwijnen, maar moeten voldoende toegankelijk zijn. NPO Plus stopt.

- Een veilig en verantwoord aanbod. De publieke omroep is van ons allemaal. Daarom moet het aanbod veilig, verantwoord en van voldoende kwaliteit zijn. De Mediawet biedt richtlijnen om dat aanbod te garanderen.

Nu de mensen

Cultuur

- In een beschaafd land hoeven kunstenaars niet in armoede te leven. We gaan toezien op een eerlijk inkomen en leggen dat vast in de wet. We lanceren een investeringsfonds om kunst- en cultuur te ondersteunen, voor kunstenaars en muzikanten van Nederlandse bodem. Zo houden we ook de kleine podia open. In creatieve sectoren hebben veel mensen onzekere contracten. We verbeteren de sociale zekerheid, door een goed pensioen en collectieve verzekering tegen arbeidsongeschiktheid.
- In een nationaal historisch museum laten we zien hoe onze samenleving en ons land zijn ontstaan, welke waarden hieraan ten grondslag liggen en welke strijd hiervoor is gevoerd; Wat het belang is van de rechtsstaat en de sociale verzorgingsstaat. Hierbij besteden wij ook aandacht aan de zwarte bladzijden uit onze geschiedenis. Rijksmusea maken we gratis. Regionale musea worden minstens één dag per week gratis. We zorgen voor een eerlijke spreiding van cultuursubsidies over het land.

Recht doen

Cultuur

- Een breed en laagdrempelig aanbod van kunst, cultuur en media draagt bij aan saamhorigheid, identiteit en begrip voor de rijkdom van culturele tradities en verenigingen. We willen daarom een goede regionale verdeling van aanbod en middelen. We ondersteunen onze cultuur, van het Concertgebouw tot de fanfare in het dorp.
- We versterken de regionale journalistiek en de regionale omroepen. Op zender 10 wordt in heel Nederland de regionale omroep uitgezonden.
- Een sterke stedelijke of regionale identiteit verrijkt het gevoel dat je ergens thuishoort. Gemeenschapsgevoel is belangrijk en daarom ondersteunen wij taal, cultuur en traditie met een regionaal of lokaal karakter, van carnaval tot caribidschieten en van Parade tot Paasvuur. Wij bieden meer ruimte voor lokale vrijedagen om deze feesten met elkaar te vieren.

AI

- Technologische ontwikkelingen als Artificiële Intelligentie (AI) bieden toekomst. We moeten ons wel bewust zijn van de risico's. Techniek moet niet leidend zijn, maar staat ten dienste van onze waarden en normen. Dit vraagt om een stevige Europese inzet en landelijke borging.

Grensoverschrijdend gedrag

- Een respectvolle samenleving vereist dat we het maatschappelijk debat over fatsoen, waarden en normen blijven voeren. De voetbalbond die de wedstrijd stil legt bij antisemitische spreekkoren. Het herstel van het gezag van de leraar op school en de agent op straat. Het gesprek op de werkvloer over grensoverschrijdend gedrag. Deze voorbeelden laten zien hoe de samenleving zelf aan de slag kan om Nederland fatsoenlijker en respectvoller te maken.

Toekomst, nu. (64 pagina's)

Cultuur

- Kunst en cultuur zijn overal om ons heen. In onze mooiste herinneringen, in onze lievelingsverhalen en films, de muziek waar we geen genoeg van kunnen krijgen of de tekeningen op de koelkast. Kunst en cultuur helpen ons te ontwikkelen, als individu én als collectief. Daarmee kunnen kunst en cultuur ons verbinden. Met nadruk op 'kunnen', want de kunst- en cultuursector moet en kan diverser en inclusiever. Kunst en cultuur helpen ons ook datgeen te ontdekken wat we misschien nog niet kennen, door uit onze regionale, nationale of Europese bubbel te stappen en te leren van bekende of nieuwe menselijke waarden.
- De bestaanszekerheid van culturele en creatieve makers moet vergroot worden. Zij voorzien met hun werk een basisbehoefte van onze democratie en samenleving. We vergroten de gelijkwaardigheid en inclusiviteit in en van de sector door:
- We zorgen ervoor dat de bestaanszekerheid van gehele creatieve teams versterkt wordt, in plaats van slechts die van de individuele maker. Daarom wil Volt, net als de Raad voor Cultuur, alle BIS-instellingen verplichten om per 1 januari 2025 collectieve tariefafspraken voor alle werknemers en zzp'ers.
- We willen dat diversiteitscriteria bij de toekenning van subsidies aan makers onverminderd toegepast wordt. Zo wil Volt onder andere de positie van vrouwen en mensen met een biculturele of migratieachtergrond in de cultuursector verstevigen.
- We zorgen voor een evenwichtige spreiding tussen centrale instellingen met nationale en internationale betekenis en instellingen met lokale en regionale betekenis.
- We maken openbaar erfgoed, musea en culturele instellingen gratis voor iedereen onder de 26 jaar, zoals ook in Frankrijk het geval is. Zo maken we kunst en cultuur laagdrempelig bereikbaar voor iedereen, ongeacht sociaaleconomische status.

Btw (i.v.m. verlaagd tarief culturele sector)

- We belasten al het gebruik van hulpbronnen. Daarom komt er een uniform btw-tarief van 15% vast voor alle goederen en diensten. Alle uitzonderingen, inclusief het 0%-tarief en lage

btw-tarief, schaffen we af. Om de koopkracht van mensen te beschermen, verlagen we de belastingdruk op arbeid en stellen we hogere uitkeringen en toeslagen in.

AI

- Kunstmatige intelligentie en AI-systemen als ChatGPT bieden kansen voor de samenleving, economie en democratie, maar zijn te ingrijpend om aan de markt over te laten. Er moet beleid komen voor ethische omgang met kunstmatige intelligentie (AI) en aanverwante technologieën. Dit beleid moet gericht zijn op het omarmen, stimuleren en ethisch aanpakken van AI op Nederlands, Europees, en internationaal niveau.
- Volt wil dat aanbieders van AI-systemen op verzoek gegevensbronnen en licenties verstrekken.
- Toezichthouders moeten in staat worden gesteld om de risico's en schadelijke gevolgen van AI-ontwikkelingen te monitoren en sanctioneren waar mogelijk.
- Nederland dient actief bij te dragen aan Europese en internationale samenwerkingsverbanden om ethische AI te bevorderen.
- We zetten AI-trainingscentra op die ondernemers gaan helpen hoe ze AI op een ethisch verantwoorde en innovatieve manier in kunnen zetten. Bijvoorbeeld voor het efficiënter maken van bedrijfsprocessen waardoor werkdruk en kosten kunnen verminderen.

Topsectoren (creatieve industrie)

- We bewerkstelligen een topsectoren- en innovatiebeleid waarbij vanuit één nationale innovatievisie, in relatie tot de rest van Europa, strategisch gekeken wordt welke techbedrijven kunnen bijdragen aan ons maatschappelijke verdienvermogen voor de toekomst.

Forum voor
Democratie

Het programma van hoop, optimisme en herstel (53 pagina's)

Cultuur

- Wij koesteren ons (historisch) erfgoed en onze stedenbouw. Onze geschiedenis, onze cultuur, en de verbeelding die daaruit is voortgekomen in de vorm van gebouwen en standbeelden, muziek, literatuur en religie: het is van onschatbare waarde. Dat erfgoed moet dan ook goed beschermd worden. Met oog voor de kijk van onze voorouders op het leven - niet met de normen en waarden van nu.
- Op dit moment subsidieert de Nederlandse overheid weg-met-ons projecten; terwijl museumdirecteuren datgene waar we trots op mogen zijn, het mooiste en beste dat Europa heeft voortgebracht, onderschoffelen. Dat moet veranderen. Wij willen de Europese klassieke muziek en kunst, cultuur en kennis veel meer onderwijzen op scholen en uitdragen in de media; en het gedachtegoed van filosofen ontsluiten voor een breder publiek, bijvoorbeeld via educatieve documentaires.
- De afgelopen decennia is de Nederlander van zijn geschiedenis vervreemd en van zijn cultuur losgesneden. Dit moet niet alleen stoppen, het moet worden teruggedraaid. Voor effectief

cultuurbeleid hoeft niet meer geld te worden uitgegeven; het huidige budget moet anders en beter worden besteed.

- Cultuur- en muziekeducatie een vaste plek geven in het curriculum (onderwijs).

NPO

- Ingrijpende sanering van de budgetten van de publieke omroep
- Twee publieke tv-zenders met focus op informatie, taal, cultuur, geschiedenis en documentaires.
- Geen LGBT+ propaganda op de publieke omroep.

Woord houden

Cultuur

Het verwerven van eigen inkomsten moet voorop staan bij het verstrekken van cultuursubsidies. Ook de toegankelijkheid van musea voor gehandicapten en het erkennen van de inzet van vrijwilligers dient vanzelfsprekend te zijn.

Het cultuurbeleid heeft in het bijzonder aandacht voor de Nederlandse taal, historie en cultuur.

NPO

- Meer inzicht moet worden verschaft in de kosten van programma's, en er moet een strakkere markttoets komen op de nevenactiviteiten van omroepen.
- De wettelijke norm dat amusement en verstrooiing geen eigenstandige functie is van de publieke omroep, moet serieus worden genomen.
- Het aanbod van de publieke omroep kan doelmatiger en kernachtiger. De televisiezender NPO3 moet verdwijnen.
- De publieke omroep moet reclamevrij zijn.
- Een representatieve oudercommissie dient invloed te krijgen op de classificatie van films en reclames op grond van de Kijkwijzer.

AI

- De potentie van kunstmatige intelligentie (AI) is groot. Het is wel van belang dat rekening gehouden wordt met ethische kaders en publieke waarden. AI-systemen moeten voldoen aan de principes van proportionaliteit, subsidiariteit, dataminimalisatie en transparantie.

Nederland weer op de rit

Cultuur en NPO

- Het moet afgelopen zijn met eenzijdige ideologisering van kunst en cultuur. Ons hele culturele bestel lijkt een tot slaaf gemaakte van een dwingend discours dat geprogrammeerd is zichzelf eindeloos te herhalen; de werkelijkheid is alleen te bekijken door de lens van ras, klasse en gender en wie het daarmee niet eens is, staat buiten de orde en is wezenlijk slecht. Hier moet een breed maatschappelijk debat over gevoerd worden. Voor JA21 staat één ding vast: dergelijke ideologisering mag niet worden beloond.
- NPO kost jaarlijks meer dan de marine en hoopt de komende periode elk jaar meer dan een miljard te krijgen. Halvering van het budget past bij teruglopende interesse voor lineaire televisie en de opkomst van streamingdiensten. De NPO kan worden teruggebracht naar één net. Van deze besparing kan onder andere ons cultuurgood beter onderhouden worden.
- Inhoudelijk: opdoeken al die subsidies. Eigen broek ophouden en als er geen behoefte is aan jouw kunst, dan is het geen beroep maar een hobby. Waar JA21 WEL geld aan wil besteden is aan het behoud, de restauratie en het toegankelijk maken (denk aan bijvoorbeeld digitalisering van archieven en kwetsbare boeken) van ons cultureel erfgoed. Dat is ons cultureel kapitaal.

Btw (i.v.m. verlaagd tarief culturele sector)

- JA21 wil stevige maatregelen om de koopkracht te repareren en een verlaging van het lage en hoge btw-tarief.

Overig (veiligheid)

- Makers van Rapmuziek (drillrap) en van video's die tot geweld aanzetten en de verspreiders van deze muziek en video's keihard aanpakken.

DENK

Nu is het moment

Btw (i.v.m. verlaagd tarief culturele sector)

- Wij stimuleren de koopkracht (...). Ook verlagen we de BTW.